

การประกอบธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับของผู้ประกอบธุรกิจที่มีใช้สถาบันการเงิน

เดิมการให้บริการสินเชื่อส่วนบุคคลนั้นมีธนาคารเป็นองค์กรหลักในการให้บริการสินเชื่อประเภทนี้ แต่ในช่วงทศวรรษนี้บริษัทเอกชนที่มีใช้สถาบันการเงินเข้ามามีบทบาทในการให้บริการสินเชื่อส่วนบุคคล โดยเฉพาะบริษัทการเงินจากต่างชาติที่เข้ามาขยายฐานการตลาดในประเทศไทย ซึ่งการให้บริการสินเชื่อดังกล่าวกำลังเป็นที่ความนิยมของผู้บริโภคเป็นอย่างมาก อันเนื่องมาจากปัจจัยส่งเสริมหลายประการ อาทิเช่น บริษัทการเงินต่างชาติมีความความเชี่ยวชาญในการให้บริการสินเชื่อรายปลีกหรือสินเชื่อรายย่อย มีเงินทุนสูง และใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย จึงสามารถให้บริการอย่างครอบคลุมและทั่วถึง โดยบริษัทฯ ได้นำเสนอบริการสินเชื่อส่วนบุคคลหลากหลายประเภท อาทิเช่น สินเชื่อเพื่อผ่อนชำระราคาสินค้า สินเชื่อเงินสด สินเชื่อบัตรเครดิต ซึ่งผู้บริโภคสามารถเลือกใช้บริการให้สอดคล้องต่อความต้องการของผู้บริโภคเอง อีกทั้งมีรูปแบบการให้บริการที่สะดวก รวดเร็ว ขั้นตอนการให้บริการที่ไม่ยุ่งยากดังเช่นบริการของธนาคาร และที่สำคัญคือบริษัทการเงินต่างชาตินี้เน้นไปที่ลูกค้ากลุ่มเป้าหมายซึ่งมีรายได้น้อย-ปานกลาง หรือกลุ่มที่มีรายได้ต่ำกว่า 15,000 บาทต่อเดือน อีกทั้งไม่ต้องใช้หลักประกันในการขอสินเชื่อ ทำให้ผู้บริโภคสามารถเข้าถึงบริการทางการเงินในระบบได้อย่างง่ายดาย จากรูปแบบการให้บริการสินเชื่อดังที่กล่าวมาแล้วนี้ ทำให้ธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคลแบบไม่มีหลักประกันที่ให้บริการโดยผู้ประกอบธุรกิจที่มีใช้สถาบันการเงินได้รับความนิยมจากผู้บริโภคในประเทศไทยเป็นอย่างมาก ส่งผลให้ธุรกิจดังกล่าวเติบโตอย่างรวดเร็ว และผู้ประกอบธุรกิจที่มีใช้สถาบันการเงิน โดยเฉพาะบริษัทการเงินจากต่างชาติเข้ามามีบทบาทในตลาดสินเชื่อส่วนบุคคลเป็นอย่างมาก

การที่ธุรกิจสินเชื่อรายย่อยสามารถสร้างผลกำไรให้กับผู้ประกอบธุรกิจในระยะเวลานับรวดเร็ว เป็นเหตุให้สถาบันการเงินทั้งที่เป็นธนาคารพาณิชย์ บริษัทเงินทุนหันมาให้ความสนใจกับการให้บริการสินเชื่อรายย่อย และได้พัฒนารูปแบบการให้บริการสินเชื่อดังเช่นบริษัทต่างชาตินอกจากนี้การที่ธนาคารต้องประสบปัญหาหนี้สูญในช่วงที่เกิดวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจในปี 2540 ทำให้ธนาคารต้องใช้ความระมัดระวังในการปล่อยสินเชื่อเพื่อธุรกิจมากขึ้น ซึ่งเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ธนาคารหันมาให้ความสำคัญกับสินเชื่อเพื่อการบริโภคหรือสินเชื่อรายย่อยซึ่งสามารถสร้างรายได้หรือผลประโยชน์ให้กับธนาคารในขณะที่สินเชื่อเพื่อธุรกิจจะลดตัวลง ประกอบกับอัตราดอกเบี้ยของสินเชื่อส่วนบุคคลแบบไม่มีหลักประกันนั้นสูงกว่าสินเชื่อเพื่อธุรกิจ แม้วงเงินที่อนุมัติในแต่ละรายจะไม่มากนักเมื่อเปรียบเทียบกับสินเชื่อเพื่อธุรกิจ แต่จำนวนของผู้ขอสินเชื่อนั้นมีจำนวนมาก

และสินเชื่อประเภทดังกล่าวมีระยะเวลาในการชำระคืนไม่นาน ทำให้ภายในระยะเวลาสั้นๆ ก็ สามารถสร้างผลกำไรให้กับผู้ให้สินเชื่อได้

2.1 ความหมายและลักษณะทั่วไปของสินเชื่อ

2.1.1 ความหมายของสินเชื่อ

สินเชื่อ (credit) มีที่มาจากภาษาลาตินว่า Credo แปลว่า I believe คือความเชื่อถือ และ คำว่า Credo เอง มาจากคำ 2 คำมารวมกันคือ คำว่า Crad ในภาษาสันสกฤต แปลว่า trust คือ เชื่อถือ และคำว่า do ในภาษาลาตินแปลว่า to place คือ การทำให้เกิดหรือมอบ ดังนั้น คำว่า Credo หากพิจารณาจากรากศัพท์ทั้ง 2 คำจะแปลความหมายได้ว่า การทำให้เกิดความน่าเชื่อถือ นั้นเอง ความหมายของสินเชื่อที่มักจะหยิบยกมาอ้างถึงนั้นคือ คำจำกัดความของ Joseph French Johnson ยังได้ให้คำจำกัดความของคำว่าสินเชื่อไว้ในหนังสือ Money and Currency ว่า

“Credit is the power to obtain goods or service by given a promise to pay at a specified date in the future” ซึ่งแปลได้ว่า สินเชื่อ คือ อำนาจหรือความสามารถในการที่จะได้ ใช้สินค้าหรือบริการในปัจจุบันโดยมีการให้คำมั่นสัญญาว่าจะชำระเงินในอนาคต¹

จะเห็นได้ว่าที่มาของคำว่าสินเชื่อนั้นมาจากรากฐานเดียวกัน คือ ความเชื่อถือ จึงได้มีผู้ กำหนดความหมายของสินเชื่อไว้หลายลักษณะดังนี้²

ในแง่การค้า สินเชื่อหมายถึงความเชื่อถือที่ผู้ขายมีต่อผู้ซื้อ และยอมมอบสินค้าหรือบริการ ให้แก่ผู้ซื้อไปก่อนโดยไม่ต้องชำระเงินสด แต่มีสัญญาการชำระเงินค่าสินค้าหรือบริการนั้นในวัน ข้างหน้าตามการตกลงกันระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย ซึ่งก่อให้เกิดภาวะความเป็นลูกหนี้และเจ้าหนี้ ตามมา

ในแง่ของผู้บริโภค สินเชื่อ หมายถึง ความสามารถที่จะได้สินค้าหรือบริการไปใช้ก่อน โดยตกลงว่าจะนำเงินมาชำระสินค้าหรือบริการในภายหลัง

ในแง่ของสถาบันการเงิน สินเชื่อ หมายถึง บริการชนิดหนึ่งของสถาบันการเงินที่ ก่อให้เกิดรายได้หลักแก่สถาบันการเงิน และมีความสำคัญที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบกระเทือนต่อ ระบบธุรกิจของชุมชนเป็นอย่างยิ่ง

¹ ภิเชก ชัยนิรันดร์, การบริหารสินเชื่อ, พิมพ์ครั้งที่ 1 (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์เดือนตุลา, 2544), หน้า 11-12.

² คารณี พุทธิวิบูลย์, การจัดการสินเชื่อ, (กรุงเทพมหานคร: รุ่งศิลป์การพิมพ์ 1977), หน้า 2.

จากความหมายที่กล่าวมาข้างต้นอาจสรุปสาระสำคัญของคำว่า “สินเชื่อ” ได้ว่า ความเชื่อถือว่าวางใจระหว่างบุคคล 2 ฝ่าย ในการที่จะให้สินค้าหรือบริการไปใช้ก่อน โดยมีสัญญา กำหนดเงื่อนไขและเงื่อนไขการชำระคืนในอนาคต

2.1.2 ประเภทของสินเชื่อ

การจำแนกประเภทของสินเชื่อนั้นสามารถจำแนกได้หลายลักษณะ ถ้าแบ่งประเภทของสินเชื่อในระดับมหภาค จะแบ่งเป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ คือ สินเชื่อภาครัฐบาลหรือสินเชื่อสาธารณะ(Public Credit) และสินเชื่อภาคเอกชน(Private Credit)³ ซึ่งการจำแนกเช่นนี้เป็นการจำแนกตามลักษณะของผู้ใช้สินเชื่อ หรืออาจจำแนกตามระยะเวลาการชำระคืน เช่น สินเชื่อประเภทเพื่อเรียก (Call or Demand Credit) สินเชื่อระยะสั้น (Short Term Credit) สินเชื่อระยะปานกลาง (Intermediate-Term Credit) และสินเชื่อระยะยาว (Long Term Credit) หรืออาจจำแนกตามหลักประกัน ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ชนิด คือสินเชื่อที่มีหลักประกัน (Secured Credit)และสินเชื่อที่ไม่มีหลักประกัน (Unsecured Credit) หรืออาจจำแนกตามวัตถุประสงค์ของการขอสินเชื่อ เช่น สินเชื่อเพื่อการบริโภค สินเชื่อเพื่อการค้า สินเชื่อเพื่อการเกษตร เป็นต้น

จะเห็นได้ว่าการจำแนกประเภทสินเชื่อนั้นสามารถทำได้หลายลักษณะหลายวิธี ขึ้นอยู่กับว่าจะผู้จำแนกจะเน้นในเรื่องใด หรือต้องการจำแนกเพื่อใช้ประโยชน์ใด ซึ่งในที่นี้จะกล่าวถึงเฉพาะสินเชื่อภาคเอกชน เนื่องจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้ทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับสินเชื่อส่วนบุคคลซึ่งจัดอยู่ในประเภทของสินเชื่อภาคเอกชน

สินเชื่อภาคเอกชนสามารถแบ่งย่อยสินเชื่อออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ คือ สินเชื่อเพื่อธุรกิจ (Business Credit) และสินเชื่อเพื่อการบริโภค (Consumer Credit)

ก. สินเชื่อเพื่อธุรกิจ (Business Credit) เป็นสินเชื่อที่มีบทบาทความสำคัญในระบบเศรษฐกิจเป็นอย่างมาก เพราะจะก่อให้เกิดการขยายตัวในทางธุรกิจการค้าและอุตสาหกรรม เพราะการที่ภาคธุรกิจจะดำเนินงานได้ก็คืออาศัยเงินทุน ซึ่งหากผู้ประกอบการมีเงินทุนไม่เพียงพอ ก็จำเป็นต้องอาศัยแหล่งเงินทุนจากภายนอก คือจากสถาบันการเงินทั้งในรูปของเงินกู้ระยะสั้นและเงินกู้ระยะยาว สินเชื่อเพื่อธุรกิจแบ่งออกได้เป็นหลายชนิด เช่น สินเชื่อเพื่อการลงทุนหรือสินเชื่อระยะยาว สินเชื่อเพื่อการค้า สินเชื่อเพื่อการเกษตร

³ เรื่องเดียวกัน, หน้า 14.

ข. สินเชื่อเพื่อการบริโภค (Consumer Credit) เป็นสินเชื่อที่ให้กับบุคคลเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้บริโภค โดยผู้บริโภคสามารถซื้อสินค้าหรือบริการได้ในขณะที่ยังไม่มีเงินเพียงพอ รวมถึงการกู้ยืมเงินสดเพื่อนำไปใช้จ่ายตามความจำเป็นของผู้บริโภค โดยผู้ขอสินเชื่อสัญญาว่าจะชำระคืนให้ในอนาคตซึ่งถือว่าการนำรายได้ในอนาคตมาใช้ก่อน สินเชื่อประเภทนี้มีได้ก่อนประโยชน์ในรูปแบบของผลกำไรดังเช่นสินเชื่อเพื่อธุรกิจ แต่สินเชื่อประเภทนี้มีส่วนช่วยกระตุ้นให้เกิดการบริโภคของประชาชนมากขึ้น ทำให้เกิดสภาพคล่องในระบบเศรษฐกิจ โดยในส่วนของภาคการผลิตจะมีการขยายตัว ส่งผลให้เกิดการจ้างงาน อันเป็นที่มาของรายได้ประชาชน สำหรับการให้บริการสินเชื่อเพื่อการบริโภคนั้นมีอยู่หลายลักษณะ อาทิเช่น สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย สินเชื่อรถยนต์ สินเชื่อเช่าซื้อ สินเชื่อบัตรเครดิต สินเชื่อส่วนบุคคล เป็นต้น

สินเชื่อภาคเอกชนมีแหล่งสินเชื่อที่สำคัญคือธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงินอื่นๆ อาทิเช่น บริษัทเงินทุน บริษัทเครดิตฟองซิเอร์ โรงรับจำนำ เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีแหล่งสินเชื่ออื่นๆ เช่น นายทุนเงินกู้ซึ่งเป็นสินเชื่อในระบบ สินเชื่อแบบเปิดบัญชี สินเชื่อแบบผ่อนส่ง

2.2 สินเชื่อส่วนบุคคล

2.2.1 ความหมายของสินเชื่อส่วนบุคคล

ประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง กิจการที่ต้องขออนุญาตตามข้อ 5 แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 58 (เรื่อง สินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับ) ได้ให้นิยามของคำว่า “สินเชื่อส่วนบุคคล” ไว้ดังนี้

“สินเชื่อส่วนบุคคล” หมายความว่า การให้กู้ยืมเงิน การรับซื้อ ซื้อลด หรือรับช่วงซื้อลด ตัวเงินหรือตราสารเปลี่ยนอื่นใด แก่บุคคลธรรมดาโดยมิได้ระบุดูประสงค์หรือมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้มาซึ่งสินค้าหรือบริการและไม่มีวัตถุประสงค์เพื่อนำไปใช้ในการประกอบธุรกิจของตนเอง”

2.2.2 วิวัฒนาการของการให้บริการสินเชื่อส่วนบุคคล

เดิมธนาคารเป็นองค์กรหลักในการให้บริการสินเชื่อส่วนบุคคล ซึ่งในระยะแรกมีรูปแบบการให้บริการที่ให้ลูกค้าเป็นผู้ยื่นใบสมัครแจ้งขออนุมัติวงเงินที่ต้องการ รวมถึงระยะเวลาการ

ผ่อนชำระคืน โดยการคิดอัตราดอกเบี้ยจะเริ่มทันทีเมื่อมีการโอนเงินเข้าบัญชีให้ลูกค้า และลูกค้า จะต้องทำการผ่อนชำระคืนเป็นรายงวดตามที่ได้ตกลงในสัญญา ตามระยะเวลาผ่อนชำระที่กำหนดไว้ตั้งแต่แรก แต่ลูกค้ากลุ่มเป้าหมายของธนาคารยังคงเป็นกลุ่มที่มีรายได้สูง

แต่ในช่วงทศวรรษนี้ตลาดสินเชื่อบุคคลมีอัตราการเติบโตอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง โดยเฉพาะสินเชื่อบุคคลแบบไม่มีหลักประกันที่บริษัทการเงินจากต่างประเทศเข้ามาลงทุนในประเทศไทยกำลังได้รับความนิยมจากผู้บริโภคเป็นอย่างมาก ทำให้มีผู้ประกอบการหลายกลุ่มที่เข้ามาทำธุรกิจให้บริการสินเชื่อบุคคลมีทั้งที่เป็นสถาบันการเงินและผู้ประกอบธุรกิจที่มีใช่สถาบันการเงิน ธุรกิจสินเชื่อบุคคลแบบไม่มีหลักประกันที่กำลังเป็นที่นิยมของผู้บริโภคในขณะนี้ เริ่มต้นมาจากบริษัทการเงินจากต่างประเทศที่มีความเชี่ยวชาญในการบริการให้สินเชื่อรายย่อยได้เข้ามาขยายตลาดสินเชื่อบุคคลในประเทศไทย บริษัทการเงินต่างชาติรายแรกที่เข้ามาให้บริการสินเชื่อรายย่อยในประเทศไทยในปี 2535 คือ บริษัทอออน ธนสินทรัพย์ (ไทยแลนด์) จำกัด มหาชน ซึ่งบริษัทนี้มีบริษัทแม่อยู่ที่ประเทศญี่ปุ่น จากนั้นบริษัทจีอีแคปิตอลซึ่งเป็นบริษัทการเงินรายปลีกจากอเมริกา บริษัทสยาม เอ.แอนด์.ซี หรือที่รู้จักกันในชื่อ อีซีบาย ซึ่งมีบริษัทแม่อยู่ที่ญี่ปุ่นอีกเช่นกัน ททยอยเข้ามาตามลำดับ โดยนำเสนอรูปแบบการให้บริการสินเชื่อบุคคลที่แตกต่างกับบริการของธนาคารพาณิชย์ และให้บริการสินเชื่อบุคคลหลากหลายประเภทเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภคในปัจจุบัน อาทิเช่น สินเชื่อเพื่อผ่อนชำระราคาสินค้า สินเชื่อบัตรเครดิต โดยเฉพาะสินเชื่อบุคคลประเภทเงินกู้หรือที่รู้จักกันในชื่อ สินเชื่อเงินสดหรือสินเชื่อเงินด่วนซึ่งกำลังได้รับความนิยมเป็นอย่างมากจากผู้บริโภค เนื่องจากผู้บริโภคสามารถนำเงินที่ได้จากการกู้ยืมไปใช้สอยตามความต้องการของตน อีกทั้งเป็นสินเชื่อแบบไม่มีหลักประกัน ประกอบกับมีรูปแบบการให้บริการที่ทันสมัย สะดวก รวดเร็ว โดยที่ผู้ใช้บริการสามารถขอสินเชื่อได้หลายช่องทาง ขนาดที่ผู้ขอสินเชื่อสามารถสมัครสมาชิกและเสนอขออนุมัติสินเชื่อทางไปรษณีย์หรืออาจใช้บริการสินเชื่อผ่านระบบออนไลน์ของบริษัทซึ่งแต่เดิมต้องไปขอสินเชื่อด้วยตนเองที่สำนักงานสาขาของธนาคาร และจะทราบผลการอนุมัติด้วยเวลาอันรวดเร็ว หลังจากนั้นผู้ให้บริการสินเชื่อจะทำการโอนเงินเข้าบัญชีที่ผู้ขอสินเชื่อระบุไว้ การนำเสนอบริการในลักษณะนี้จึงเป็นที่นิยมของผู้บริโภคเป็นจำนวนมาก การที่ผู้บริโภคสามารถเข้าถึงบริการทางการเงิน ได้อย่างสะดวกเช่นนี้ทำให้ธุรกิจดังกล่าวสามารถสร้างผลกำไรให้กับผู้ประกอบการธุรกิจที่มีใช่สถาบันการเงินอย่างมหาศาล เป็นเหตุให้สถาบันการเงินทั้งที่เป็นธนาคารพาณิชย์ไทยและต่างประเทศ ธนาคารเฉพาะกิจรวมทั้งบริษัทเงินทุนหันมาให้บริการสินเชื่อบุคคลในลักษณะเดียวกันนี้ ส่งผลให้ตลาดสินเชื่อบุคคลดังกล่าวทวีความรุนแรงในการแข่งขันมากยิ่งขึ้น

2.2.3 ประเภทของสินเชื่อส่วนบุคคล

สินเชื่อส่วนบุคคลสามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภท ได้แก่ สินเชื่อแบบมีหลักประกัน (Secure Loan) เช่น สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย สินเชื่อเพื่อการเช่าซื้อ และสินเชื่อแบบไม่มีหลักประกัน(Unsecure Loan) โดยจะเห็นได้ว่าตั้งแต่ปลายปี 2545 ผู้ประกอบการหลายแห่งเริ่มให้ความสนใจต่อสินเชื่อแบบไม่มีหลักประกันมากยิ่งขึ้น เนื่องจากมีการออกกฎหมายเพื่อควบคุมสินเชื่อของธุรกิจบัตรเครดิต ทำให้ผู้ประกอบการต้องพยายามหาทางอื่นที่จะไม่ให้เกิดการกระทบกับฐานของลูกค้า และเป็นสินเชื่อที่ไม่ต้องมีหลักทรัพย์หรือบุคคลค้ำประกัน ซึ่งสามารถเพิ่มความคล่องตัว และอำนวยความสะดวกเมื่อยามจำเป็นหรือฉุกเฉินในชีวิตประจำวันให้ลูกค้า ทั้งนี้ สินเชื่อแบบไม่มีหลักประกันสามารถแบ่งออกได้เป็น⁴

(1) เงินกู้ตามระยะเวลา หรือ Term Loan เป็นสินเชื่อเงินก้อนหรือสินเชื่อเงินสดที่ปล่อยให้ลูกค้าในเวลาเดียว โดยมีการกำหนดระยะเวลาและจำนวนเงินที่ต้องผ่อนชำระที่แน่นอน ซึ่งผู้ประกอบการแต่ละแห่งจะกำหนดระยะเวลาสูงสุดในการผ่อนชำระสินเชื่อ เช่น 3 ปี 5 ปี และระยะเวลาขั้นต่ำในการปิดบัญชีการจ่ายชำระสินเชื่อดังกล่าวไว้ เช่น ห้ามปิดบัญชีก่อน 6 เดือน มิฉะนั้นอาจจะต้องเสียค่าปรับ หรือไม่มีการยกเว้นค่าธรรมเนียมให้ เป็นต้น ทั้งนี้ เงินกู้ตามระยะเวลา ส่วนใหญ่จะถูกกำหนดเพื่อจุดประสงค์ที่เฉพาะเจาะจงเพื่อความจำเป็นในชีวิตประจำวัน ได้แก่ การกู้เพื่อซ่อมแซมบ้าน การกู้เพื่อการศึกษา การกู้เพื่อท่องเที่ยว เป็นต้น

(2) วงเงินเบิกเกินบัญชี หรือ Overdrafts เป็นวงเงินสินเชื่อหมุนเวียน ที่ให้วงเงินแก่ลูกค้าในยามฉุกเฉิน เหมาะสำหรับการดำเนินธุรกิจหรือบุคคลที่ต้องการสำรองวงเงินสินเชื่อไว้ในการจำเป็น โดยสามารถเบิกถอนเงินสดภายในวงเงินที่กำหนดได้ทันทีที่ต้องการผ่านตู้ ATM หรือเช็คเงินสด ซึ่งเงื่อนไขการจ่ายชำระคืนไม่ตายตัวเหมือนสินเชื่อประเภทแรก ทั้งนี้ดอกเบี้ยของสินเชื่อประเภทนี้ส่วนใหญ่จะสูงกว่าสินเชื่อประเภทแรก จากเป็นสินเชื่อที่เพิ่มความสะดวกไม่ว่าผู้กู้จะนำเงินไปใช้เพื่อวัตถุประสงค์ใดก็ตาม ในขณะที่วงเงินที่ได้จะน้อยกว่าสินเชื่อประเภทแรก จากลักษณะที่เหมือนเป็นวงเงินเพิ่มเติม ในการเสริมสภาพคล่องชั่วคราว อันเป็นการเพิ่มสิทธิในการสามารถใช้วงเงิน มากกว่าสินเชื่อประเภทแรกที่มีความจำเป็นมากกว่า และมีภาระผูกพันที่แน่นอนตั้งแต่เริ่มกู้

⁴ โชติชัย สุวรรณภรณ์, แนวทางการพัฒนาและกำกับดูแลธุรกิจสถาบันการเงินที่ไม่มีธนาคาร (Non-Bank Financial Institutions, NBFIs), (กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง, 2548), หน้า 14-15.

2.3 ลักษณะของการประกอบธุรกิจสินเชื่อบุคคลภายใต้การกำกับ

การให้สินเชื่อถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของการประกอบธุรกิจการธนาคารพาณิชย์และธุรกิจเงินทุนที่กฎหมายให้อำนาจให้สามารถดำเนินธุรกิจในลักษณะดังกล่าวได้แต่ต้องอยู่ภายใต้การควบคุมกำกับดูแลของกระทรวงการคลังและธนาคารแห่งประเทศไทย แต่ทั้งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. 2505 และพระราชบัญญัติว่าด้วยการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเออร์ พ.ศ. 2522 มิได้ให้นิยามของคำว่าสินเชื่อส่วนบุคคลไว้แต่อย่างใด มีเพียงนิยามของคำว่า “ให้สินเชื่อ” ตามมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ. 2505 เท่านั้นที่หมายความถึง ให้กู้ยืมเงิน ชื้อ ช้อลด รับช่วงช้อลดตัวเงิน เป็นเจ้าหนี้เนื่องจากได้จ่ายหรือส่งจ่ายเงินเพื่อประโยชน์ของผู้เคยค้าหรือเป็นเจ้าหนี้เนื่องจากได้จ่ายเงินตามภาระผูกพันตามเล็ดเตอร์ออฟเครดิต

2.3.1 ความหมายของสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับ

ประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง กิจการที่ต้องขออนุญาตตามข้อ 5 แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 58 (เรื่อง สินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับ) ลงวันที่ 9 มิถุนายน 2548 ได้ให้นิยามของคำว่า สินเชื่อส่วนบุคคลและสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับไว้ดังนี้

“สินเชื่อส่วนบุคคล” หมายความว่า การให้กู้ยืมเงิน การรับซื้อ ช้อลด หรือรับช่วงช้อลดตัวเงินหรือตราสารเปลี่ยนมืออื่นใดแก่บุคคลธรรมดาโดยมิได้ระบุนัตถุประสงค์ หรือมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้มาซึ่งสินค้าหรือบริการและไม่มีวัตถุประสงค์เพื่อนำไปใช้ในการประกอบธุรกิจของตนเอง

“สินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับ” หมายความว่า สินเชื่อส่วนบุคคลเฉพาะที่ไม่มีทรัพย์สินหรือทรัพย์สินเป็นหลักประกัน และเพื่อประโยชน์แห่งประกาศฉบับนี้ ให้รวมถึงสินเชื่อที่เกิดจากให้เช่าซื้อและการให้เช่าแบบลีสซิ่งในสินค้าที่ผู้ประกอบการธุรกิจมิได้จำหน่ายเป็นทางการค้าปกติ ยกเว้นในสินค้าประเภทรถยนต์และรถจักรยานยนต์

ทั้งนี้ไม่รวมถึง สินเชื่อเพื่อการศึกษา สินเชื่อเพื่อการเดินทางไปทำงานในต่างประเทศ สินเชื่อเพื่อรักษาพยาบาล สินเชื่อเพื่อสวัสดิการพนักงานที่หน่วยงานต้นสังกัดได้มีการทำสัญญากับผู้ประกอบการธุรกิจ และสินเชื่อตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยประกาศกำหนด

ดังนั้น สินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับ จึงหมายความถึง สินเชื่อส่วนบุคคลเฉพาะที่ไม่มีทรัพย์สินหรือทรัพย์สินเป็นหลักประกันและเป็นสินเชื่อที่ให้แก่บุคคลธรรมดา โดยมิได้ระบุ

วัตถุประสงค์หรือมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้มาซึ่งสินค้าและบริการและไม่มีวัตถุประสงค์เพื่อนำไปใช้ในการประกอบธุรกิจและให้รวมถึงสินเชื่อที่เกิดจากการให้เช่าซื้อและการให้เช่าแบบลีสซิ่งในสินค้าที่ผู้ประกอบการธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคลมิได้จำหน่ายเป็นทางการค้าปกติยกเว้นในสินค้าประเภทรถยนต์และรถจักรยานยนต์

แต่สินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับจะไม่รวมถึงสินเชื่อดังต่อไปนี้

- สินเชื่อเพื่อการศึกษา
- สินเชื่อเพื่อการเดินทางไปทำงานในต่างประเทศ
- สินเชื่อเพื่อรักษาพยาบาล
- สินเชื่อเพื่อสวัสดิการพนักงานที่หน่วยงานต้นสังกัดได้มีการทำสัญญากับผู้ประกอบ

ธุรกิจ

- สินเชื่อตามที่ ธปท. อาจประกาศกำหนดต่อไป

จากคำนิยามของสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับที่ระบุไว้ในประกาศกระทรวงการคลังและประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย สรุปได้ว่าสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับจำแนกได้เป็น 2 ประเภท คือ

1. สินเชื่อส่วนบุคคลเฉพาะที่ไม่มีทรัพย์สินหรือทรัพย์สินเป็นหลักประกัน ซึ่งเป็นสินเชื่อที่ให้แก่นักธุรกิจโดยมิได้ระบุดูวัตถุประสงค์หรือมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้มาซึ่งสินค้าหรือบริการและไม่มีวัตถุประสงค์เพื่อนำไปใช้ในการประกอบธุรกิจของตนเอง

2. สินเชื่อส่วนบุคคลประเภทการให้เช่าซื้อและลีสซิ่งซึ่งสินค้าต่างๆ คือ สินเชื่อที่เกิดจากการให้เช่าซื้อและการให้เช่าแบบลีสซิ่งในสินค้าที่ผู้ประกอบการธุรกิจมิได้จำหน่ายเป็นทางการค้าปกติยกเว้นในสินค้าประเภทรถยนต์และรถจักรยานยนต์

ทั้งนี้สินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับไม่รวมถึง สินเชื่อเพื่อการศึกษา สินเชื่อเพื่อการเดินทางไปทำงานในต่างประเทศ สินเชื่อเพื่อรักษาพยาบาล สินเชื่อเพื่อสวัสดิการพนักงานที่หน่วยงานต้นสังกัดได้มีการทำสัญญากับผู้ประกอบธุรกิจ และสินเชื่อตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยประกาศกำหนด

2.3.2 ผู้ประกอบธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับ

เดิมธนาคารเป็นองค์กรหลักที่ให้บริการสินเชื่อส่วนบุคคล ต่อมารูปแบบการให้บริการสินเชื่อส่วนบุคคลได้ถูกพัฒนาเพื่อให้สอดคล้องต่อความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม อีกทั้งเพื่อเป็นการตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภค จึงทำให้เกิดสินเชื่อส่วนบุคคลรูปแบบต่างมากมาย เช่น สินเชื่อเงินสด สินเชื่อที่เกิดจากการให้เช่าซื้อและการให้เช่าแบบลีสซิ่ง ในช่วง

ทศวรรษนี้ธุรกิจสินเชื่อบุคคลแบบไม่มีหลักประกันที่ให้บริการโดยผู้ประกอบการธุรกิจที่มีใช้สถาบันการเงิน (Non bank) ที่เป็นบริษัทต่างชาติได้รุกเข้ามาขยายตลาดสินเชื่อบุคคลในประเทศไทย จนเป็นที่นิยมของผู้บริโภคเป็นจำนวนมาก จนเป็นเหตุให้ทั้งธนาคารพาณิชย์ไทยและต่างประเทศรวมถึงบริษัทเงินทุนหันมาให้ความสนใจต่อธุรกิจสินเชื่อบุคคลประเภทนี้ ทำให้ตลาดสินเชื่อบุคคลมีอัตราการแข่งขันที่สูง เพราะผู้ประกอบการหลายกลุ่มต่างเข้ามาทำธุรกิจดังกล่าวเป็นจำนวนมาก

ในปัจจุบันมีผู้ประกอบการธุรกิจสินเชื่อบุคคลภายใต้การกำกับสามารถจำแนกผู้ประกอบการธุรกิจได้เป็น 2 กลุ่ม คือ

กลุ่มที่ 1 ผู้ประกอบการธุรกิจสินเชื่อบุคคลภายใต้การกำกับที่เป็นสถาบันการเงิน คือ ธนาคารพาณิชย์และบริษัทเงินทุน ซึ่งจัดเป็นสถาบันการเงินตามที่พระราชบัญญัติดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของสถาบันการเงิน พ.ศ. 2523 มาตรา 3 ได้บัญญัติความหมายของคำว่า “สถาบันการเงิน” ให้หมายความว่า

- (1) ธนาคารแห่งประเทศไทย
- (2) ธนาคารพาณิชย์ตามกฎหมายว่าด้วยการธนาคารพาณิชย์
- (3) บริษัทเงินทุน บริษัทหลักทรัพย์ และบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ ตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์
- (4) สถาบันการเงินอื่นที่รัฐมนตรีกำหนดโดยคำแนะนำของธนาคารแห่งประเทศไทย โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

นอกจากนี้ประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง กิจการที่ต้องขออนุญาตตามข้อ 5 แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 58 (เรื่อง สินเชื่อบุคคลภายใต้การกำกับ) ได้ให้นิยามของคำว่า “สถาบันการเงิน” หมายความว่า (1) ธนาคารพาณิชย์ตามกฎหมายว่าด้วยการธนาคารพาณิชย์

- (2) บริษัทเงินทุน และบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์
- (3) สถาบันการเงินที่มีกฎหมายเฉพาะจัดตั้งขึ้น

ดังนั้นธนาคารพาณิชย์และบริษัทเงินทุนที่ให้บริการสินเชื่อบุคคลภายใต้การกำกับจึงจัดอยู่ในกลุ่มผู้ประกอบการที่เป็นสถาบันการเงินที่สามารถประกอบธุรกิจให้สินเชื่อบุคคลภายใต้การกำกับได้โดยมิต้องขออนุญาตจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง (ตามประกาศกระทรวงการคลัง ข้อ 2) เนื่องจากกฎหมายจัดตั้งธนาคารพาณิชย์คือพระราชบัญญัติการธนาคาร

พาณิชย์ พ.ศ. 2505 และกฎหมายจัดตั้งบริษัทเงินทุนคือพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจเงินทุนธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์ พ.ศ. 2522 ถือว่าการให้สินเชื่อเป็นกิจการที่ทั้งธนาคารพาณิชย์และบริษัทเงินทุนสามารถกระทำได้ แต่จะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด

กลุ่มที่ 2 ผู้ประกอบธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับที่ไม่มีสถาบันการเงิน (Non-Bank) คือ บริษัทต่างๆ ที่ให้บริการสินเชื่อส่วนบุคคลที่ได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังให้ประกอบธุรกิจให้สินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับ ซึ่งบริษัทเหล่านี้มีใช้สถาบันการเงินตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติคอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของสถาบันการเงิน พ.ศ. 2523 แต่การประกอบธุรกิจดังกล่าวต้องอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงการคลังและธนาคารแห่งประเทศไทย

ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะศึกษาเฉพาะกรณีผู้ประกอบธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การที่ไม่มีใช้สถาบันการเงินเท่านั้น เนื่องจากมาตรการทางกฎหมายที่ใช้บังคับสำหรับผู้ประกอบธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับ คือ ประกาศกระทรวงการคลัง เรื่องกิจการที่ต้องขออนุญาตตามข้อ 5 แห่งประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 58 เรื่องสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับ ลงวันที่ 9 มิถุนายน 2548 และประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไขในการประกอบธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคล สำหรับผู้ประกอบธุรกิจที่ไม่มีใช้สถาบันการเงิน ลงวันที่ 20 มิถุนายน 2548 โดยมีประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ 58 เป็นกฎหมายแม่ที่ให้อำนาจกระทรวงการคลังและธนาคารแห่งประเทศไทยเข้ากำกับและควบคุมการธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับของผู้ประกอบธุรกิจที่ไม่มีใช้สถาบันการเงิน ยังไม่เกิดประสิทธิภาพในการบังคับใช้เท่าที่ควร โดยเฉพาะในส่วนของมาตรการทางอาญาที่ใช้ควบคุมผู้ประกอบธุรกิจมิให้แสวงหาประโยชน์โดยมิชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งเป็นการเอารัดเอาเปรียบผู้บริโภค จะเห็นได้จากแม้จะมีบทบัญญัติกฎหมายออกมาใช้บังคับแล้ว แต่ยังคงมีผู้ประกอบธุรกิจที่การกระทำอันเป็นการหลีกเลี่ยงสภาพบังคับทางอาญา ทำให้ผู้บริโภคจำนวนมากไม่ได้รับความเป็นธรรมจากการประกอบธุรกิจในลักษณะดังกล่าว

2.4 ลักษณะของการประกอบธุรกิจสินเชื่อบุคคลภายใต้การกำกับของผู้ประกอบธุรกิจที่มีใช้สถาบันการเงิน

2.4.1 ผู้ประกอบธุรกิจสินเชื่อบุคคลภายใต้การกำกับที่มีใช้สถาบันการเงิน

ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมาตลาดสินเชื่อบุคคลหรือสินเชื่อรายปลีกในประเทศไทยคึกคักขึ้นมา เนื่องจากมีบริษัทจากต่างชาติเข้ามาทำลงทุนทำธุรกิจสินเชื่อบุคคลในประเทศไทย โดยนำเสนอบริการในรูปแบบใหม่ที่สร้างความสะดวก รวดเร็วให้กับผู้บริโภคที่เข้ามาใช้บริการกับบริษัท โดยในระยะเริ่มแรกนั้นเป็นการให้บริการสินเชื่อเพื่อผ่อนชำระราคาสินค้า เช่น เครื่องใช้ไฟฟ้า รถจักรยานยนต์ แต่ต่อมามีผลิตภัณฑ์ตัวใหม่คือ สินเชื่อบุคคลที่มีชื่อเรียกว่า สินเชื่อเงินสดหรือสินเชื่อเงินด่วน ซึ่งเป็นสินเชื่อแบบไม่มีทรัพย์สินเป็นหลักประกัน ซึ่งได้รับความนิยมจากผู้บริโภคเป็นอย่างมาก เนื่องจากสินเชื่อเงินสดนั้นสามารถตอบสนองผู้บริโภคที่มีความต้องการใช้เงินสดทั้งในภาวะฉุกเฉิน อีกทั้งยังสามารถนำเงินที่ได้มาไปใช้จ่ายใช้สอยตามที่ตนต้องการอีกด้วย ธุรกิจการให้บริการสินเชื่อดังกล่าวเน้นทำการตลาดในกลุ่มเป้าหมายที่มีรายได้ต่ำกว่า 15,000 บาท จึงทำให้ผู้ที่มีรายได้ต่ำ-ปานกลางสามารถเข้าถึงบริการทางการเงินในระบบได้

การนำเสนอบริการทางการเงินของบริษัทต่างชาติในรูปแบบที่หลากหลายสามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภคได้เป็นอย่างดี ทำให้ธุรกิจสินเชื่อบุคคลซึ่งเป็นสินเชื่อรายย่อยเติบโตอย่างรวดเร็ว และสร้างผลกำไรให้กับผู้ประกอบการในระยะเวลานับรวดเร็ว ทำให้ทั้งธนาคารพาณิชย์ บริษัทเงินทุนหันมาให้ความสนใจกับสินเชื่อบุคคลมากขึ้น นอกจากนี้แล้วยังมีบริษัทเอกชนต่างๆ ไปเข้ามาลงทุนธุรกิจนี้เป็นจำนวนมาก แต่อย่างไรก็ตามการให้บริการสินเชื่อบุคคลของบริษัทจากต่างชาติก็ยังคงความนิยมจากผู้บริโภคได้มากกว่า ด้วยมีปัจจัยที่ส่งเสริมคือ มีเงินทุนสูงและมีความเชี่ยวชาญในการให้บริการสินเชื่อรายย่อย อีกทั้งใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยพร้อมกับบริการที่ครอบคลุมและทั่วถึง ที่สำคัญคือขั้นตอนการเข้ารับบริการไม่ยุ่งยาก อนุมัติสินเชื่อที่รวดเร็ว แต่เมื่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังได้ออกประกาศกำหนดให้การให้สินเชื่อบุคคลเป็นกิจการที่ต้องขออนุญาต และกำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไขในการดำเนินงานต่างๆ และให้อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงการคลังและธนาคารแห่งประเทศไทย ซึ่งในปัจจุบันมีผู้ประกอบธุรกิจที่มีใช้สถาบันการเงินที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจสินเชื่อบุคคลภายใต้การกำกับดังต่อไปนี้

ตารางที่ 1 รายละเอียด Non-bank ที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้
การกำกับเพียงวันที่ 14 กันยายน 2549

รายชื่อ	สินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับ		หมายเหตุ
	ทุนจดทะเบียน ซึ่งชำระแล้ว (ล้านบาท)	วันที่ได้รับ อนุญาต	
1 บริษัท ซิตีคอร์ป ลิสซิ่ง (ประเทศไทย) จำกัด	2,432.05	16 กันยายน 2548	บจ. ซิตีแบงก์ โอ เวอร์ซีส์ อินเวสต์ เมนท์ คอร์ ปอเรชั่น 99.99%
2. บริษัท สยามเจเนอรัล แฟคตอริง จำกัด (มหาชน)	591.37	21 ตุลาคม 2548	ธ.ไทยพาณิชย์ ธ. เครดิตลियอนแนตส์ สำนักงานวิเทศธน กิจ กรุงเทพฯ ธ. ฮ่องกงและเซี่ยง ไฮ้ฯ สาขา กรุงเทพและ P.T. Bank Negara Indonesia (Persero) สิงคโปร์ เป็น ผู้ ถือหุ้น 17.86 % เท่านั้น
3. บริษัท ไทยเอ็กซ์คลูซีฟ ลิสซิ่ง จำกัด	60	21 ตุลาคม 2548	บจ. สแตนดาร์ด ชาร์เตอร์ (ประเทศไทย) ถือหุ้น 99.99%
4.บริษัท ไทยพาณิชย์ลิสซิ่ง จำกัด (มหาชน) เดิมชื่อสยาม	2,149.80	21 ตุลาคม 2548	บจ.ศูนย์รับฝาก หลักทรัพย์

พาณิชย์ลิสซิ่ง			(ประเทศไทย) Thailand Securities Depository Company Limited for Depositor และ ธ.ไทยพาณิชย์ เป็นผู้ถือหุ้นราย ใหญ่ 49.59% 35.71% และ 13.77% ตามลำดับ
5.บริษัท โตโยต้า ลิสซิ่ง (ประเทศไทย) จำกัด	8,000	21 ตุลาคม 2548	บจ.โตโยต้า ไฟแนนซ์เซี่ยล เซอร์วิสเซส ปอเรชั่น ญี่ปุ่น และธ.กรุงเทพ ธ. ยูเอฟเอ ธ.ซูมิโต มิตซุยและ ธ.แห่ง โตเกียว-มิตซุยบิชิ เป็นผู้ถือหุ้น 77.65 % 10.00 % 4.75 % 2.38 % และ 0.81% ตามลำดับ
6.บริษัท นวลิสซิ่ง จำกัด (มหาชน)	568.1	2 พฤศจิกายน 2548	นายสมชัย พันธุ์ สายเชื้อ บล.กิม เฮ็ง (ประเทศ ไทย) นายพรชัย กุลตั้งวัฒนา ธ.

			ทหารไทย นาง อังคณา วรสาริต เป็นผู้ถือหุ้นราย ใหญ่ 8.73 % 5.34% 5.17% 4.93% และ 4.52 % ตามลำดับ
7.บริษัท จี.แคปปิตอล จำกัด	50	6 กุมภาพันธ์ 2549	บจ.สองน้ำ และร. ออมสิน ถือหุ้น 74.99% และ 25% ตามลำดับ
8. บริษัท จีอี แคปปิตอล ออ โต้ ลิส จำกัด (มหาชน)	1,045	21 ตุลาคม 2548	เจนเนอรัล อี เล็กทริก แคปปิตอล เอเชีย อินเวสต์เมนท์ อิงค์ สหรัฐอเมริกา ถือ หุ้น 99.99%
9.บริษัท พรอมิส (ประเทศ ไทย) จำกัด	120	13 กันยายน 2548	PROMISE Co.,Ltd. ผู้ถือหุ้น ถือหุ้น 99.99%
10.บริษัท วิ แคช เอ็นเตอร์ ไพรส์ จำกัด	150	21 ตุลาคม 2548	บจ. ธนบุรีพานิช ลิสซิ่ง และบจ. วิริยะ อินเตอร์ กรุป เป็นผู้ถือหุ้น รายใหญ่ 25.67 % และ 23.33% ตามลำดับ

11.บริษัท เอเชียเซริมกิง ลิสซิ่ง จำกัด (มหาชน)	460	21 ตุลาคม 2548	Chailease Finance Co.,Ltd. ได้หวัน และบจ. เอเค เอ็น เตอร์ไพรส์ (ประเทศไทย) เป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ 42.33% และ 36.74% ตามลำดับ
12. บริษัท ซิงเกอร์ประเทศ ไทย จำกัด (มหาชน)	270	21 ตุลาคม 2548	Singer (Thailand) B.V. และบจ.ไทยเอ็นวี ดีอาร์ เป็นผู้ถือ หุ้นรายใหญ่ 48.0% และ9.4% ตามลำดับ
13.บริษัท วัฒนารณสินทรัพย์ จำกัด	10	21 ตุลาคม 2548	นายสมชาย วัฒน นพรมงคล เป็นผู้ ถือหุ้นรายใหญ่ 20%
14.บริษัท สักดิ์สยามพาณิชย์ ลิสซิ่ง จำกัด	27.5	21 ตุลาคม 2548	นายพูนศักดิ์และ นางจินตนา บุญ สาดี เป็นผู้ถือหุ้น รายใหญ่ ถือหุ้น 61.48% และ 38.42% ตามลำดับ
15.บริษัท นครหลวงสุราษฎร์ ลิสซิ่ง จำกัด	50.8	21 ตุลาคม 2548	นายมนตรี ปิง จิกกะติและบจ. ประจักษ์

			อุตสาหกรรม (1982) เป็นผู้ถือ หุ้นใหญ่ 49.4% และ 33.7% ตามลำดับ
16.บริษัท ไชเบอร์เนตติกส์ จำกัด	50	21 ตุลาคม 2548	นายอำนวยการ นาง สุนันท์ นาย สิขุ นายวิสุร เกษมทรัพย์และ นางวัลยา ดำรง รัตน์ เป็นผู้ถือหุ้น ใหญ่ ร้อยละ 18% เท่ากัน
17.บริษัท สนิมิตร จำกัด	100	21 ตุลาคม 2548	นายสุเจตน์และ นายจรรุวัฒน์ ศรี สุข เป็นผู้ถือหุ้น รายใหญ่ 6.9% และ 5.9% ตามลำดับ
18.บริษัท เชียงรายสินธานี จำกัด	50	24 กุมภาพันธ์ 2549	ตระกูลเลาหะวีร์ ถือหุ้นทั้งหมด
19.บริษัท ร้อยเอ็ดลิสซิ่ง (2004) จำกัด	50	17 เมษายน 2549	ตระกูลเพ็ชรดี และ บจ. ร้อยเอ็ด แลนด์แอนด์เฮาส์ (2004) (เป็น บริษัทของตระกูล เพ็ชรดี) ถือหุ้น 76% และ 24% ตามลำดับ
20. บริษัท ชิตี พลัส จำกัด	50	7 มิถุนายน 2549	นายอนันต์และ นางวัลย์ณี ทวี

			แสวงศิริ ถือหุ้น 89.99% และ 10.00% ตามลำดับ
กลุ่มที่สถาบันการเงินถือหุ้น 21. บริษัท บัตรกรุงไทย จำกัด (มหาชน)	2,564.29	16 กันยายน 2548	ธ.กรุงไทย เป็นผู้ ถือหุ้นรายใหญ่ 47.75%
23. บริษัท เอ ไอจีคาร์ด (ประเทศไทย) จำกัด	720	16 กันยายน 2548	บจ.เอไอจี คอน ซูมเมอร์ ไฟแนนซ์ กรู๊ป อิงค์ บจ.ทรัพย์ เดโช และบจ.อเม ริกันอินเตอร์ แนชชั่น แอสซัว รันส์ เป็นผู้ถือหุ้น รายใหญ่ 49.99% 15.61% และ 9.5% ตามลำดับ
24. บริษัท บัตรกรุงศรีอยุธยา จำกัด	1,100	21 ตุลาคม 2548	บจ. จีอี แคปปิตอล (ประเทศไทย) และธ.กรุงศรี อยุธยา ถือหุ้นร้อย ละ 49.99% เท่ากัน
25. บริษัท แคปปิตอล โอเค จำกัด	1,500	21 ตุลาคม 2548	บจ. ชิน คอร์ปโป เรชั่น และดีบีเอส แบงก์ลิมิเต็ด สิงคโปร์ เป็นผู้ ถือหุ้นรายใหญ่ 59.99% และ

			39.99% ตามลำดับ
26. บริษัท จีอี แคมป์ดอล (ประเทศไทย) จำกัด	125	21 ตุลาคม 2548	เจเนอร์ล อิเล็ก ทริก แคมป์ดอล คอร์ปอเรชั่น สหรัฐอเมริกา ถือ หุ้น 99.99%
27. บริษัท เจเนอร์ล คาร์ด เซอร์วิสเซส จำกัด	758	21 ตุลาคม 2548	บจ. จีอี แคมป์ดอล อินเตอร์เนชั่น แนล โฮลดิ้ง คอร์ ปอเรชั่น สหรัฐอเมริกา ถือ หุ้น 79.99%
28. บริษัท เทสโก้ คาร์ด เซอร์วิสเซส จำกัด	780	21 ตุลาคม 2548	บจ. จีอี แคมป์ดอล (ประเทศไทย) ถือหุ้น 48.99% และบจ.เอก-ชัย คิสทรีบิวชั่น ถือ หุ้น 50.99%

29. บริษัท อีออน ธน สินทรัพย์ (ไทยแลนด์) จำกัด (มหาชน)	250	13 กันยายน 2548	AEON CREDIT SERVICE Co.,Ltd. ญี่ปุ่น บจ. เอซีเอส แคปปิตอล คอร์ เปอเรชั่น และบจ. ไทยเอ็นวีดีอาร์ เป็นผู้ถือหุ้นราย ใหญ่ 27.60% 19.20% และ 12.99% ตามลำดับ
30. บริษัท เซทเทเลม (ประเทศ ไทย) จำกัด	1,656	21 ตุลาคม 2548	บจ. เซทเทเลม เอส.เอ ฝรั่งเศส ถือหุ้น 99.99%
31. บริษัท อีซี บาย จำกัด (มหาชน)	200.00	21 ตุลาคม 2548	บจ. เอกอม ญี่ปุ่น และกองทุนเพื่อ การลงทุน เป็นผู้ ถือหุ้นใหญ่ 48.99% และ 25.5% ตามลำดับ
32. บริษัท มีนา มาร์เก็ตติ้ง จำกัด	80	อยู่ระหว่างกำลัง พิจารณา	นางสุวรรณมาและ น.ส.กรรณิกา ขจรวิเศษ เป็นผู้ ถือหุ้นรายใหญ่ 45% และ 18.75% ตามลำดับ
33. บริษัท ซี มาสเตอร์ อินเตอร์เทรด จำกัด	50	6 กันยายน 2549	นายวิชัย ประเสริฐสิทธิ์ เป็นผู้ถือหุ้นราย ใหญ่ 20% และมี

			ผู้ถือหุ้นต่างด้าว สัญชาติสิงคโปร์ 2 ราย คือ นายแค เนียบตัน และนาย ฟุค วัง เซง ถือ หุ้นร้อยละ 10%
36. บริษัท นิสสัน ลิสซิ่ง (ประเทศไทย) จำกัด	300	31 สิงหาคม 2549	บจ. นิสสัน มอเตอร์ ญี่ปุ่น ถือหุ้น 99.99%
35. บริษัท เมืองไทย ลิสซิ่ง จำกัด	100	31 สิงหาคม 2549	นายชูชาติ เพ็ชร อำไพ และนาง คาวานภา เพชร อำไพ ถือหุ้นราย ละ 50%

ยังไม่ได้เริ่มประกอบธุรกิจสินเชื่อบุคคลภายใต้การกำกับ

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย

2.4.2 รูปแบบการให้บริการสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับของผู้ประกอบธุรกิจที่มีใช้สถาบันการเงิน

ตามที่ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่อง การกำหนด หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการประกอบธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับ สำหรับผู้ประกอบธุรกิจที่มีใช้สถาบันการเงิน ได้ให้นิยามของคำว่า “สินเชื่อส่วนบุคคล” และ “สินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับ”^{*} ซึ่งสามารถจำแนกรูปแบบการให้บริการสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับของผู้ประกอบธุรกิจที่มีใช้สถาบันการเงินได้ดังต่อไปนี้

- (1) สินเชื่อเงินสดหรือสินเชื่อเงินด่วน หรือบางแห่งเรียกว่าสินเชื่อส่วนบุคคล
- (2) สินเชื่อเพื่อการเช่าซื้อ
- (3) สินเชื่อเพื่อการให้เช่าแบบลีสซิ่ง

คงที่ได้ระบุไว้ในขอบเขตการศึกษาของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ว่าจะทำการศึกษาเฉพาะสินเชื่อเงินสดเท่านั้น เนื่องจากสินเชื่อเงินสดที่ให้บริการโดยผู้ประกอบธุรกิจที่มีใช้สถาบันการเงินกำลังได้รับความนิยมจากผู้บริโภคอย่างมาก เพราะสินเชื่อประเภทนี้สามารถตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคทั้งในกรณีฉุกเฉิน เร่งด่วน หรือในกรณีมีความจำเป็นต้องใช้เงินสดเพื่อใช้จ่าย และที่สำคัญคือสินเชื่อประเภทนี้ไม่ต้องใช้หลักประกันในการขออนุมัติสินเชื่อ ทำให้ผู้ที่มีรายได้น้อยสามารถเข้าถึงแหล่งสินเชื่อในระบบอย่างง่ายดาย

เพราะฉะนั้นในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จึงไม่ได้ศึกษาในส่วนของสินเชื่อเพื่อการเช่าซื้อและสินเชื่อเพื่อการให้เช่าแบบลีสซิ่ง

^{*} “สินเชื่อส่วนบุคคล” หมายความว่า การให้กู้ยืมเงิน การรับซื้อ ซื้อมรดก หรือรับช่วงซื้อลดตัวเงินหรือตราสารเปลี่ยนมืออื่นใด แก่บุคคลธรรมดาโดยมิได้ระงับวัตถุประสงค์หรือมีวัตถุประสงค์เพื่อให้มาซึ่งสินค้าหรือบริการและไม่มีวัตถุประสงค์เพื่อนำไปใช้ในการประกอบธุรกิจของตนเอง

“สินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับ” หมายความว่า สินเชื่อส่วนบุคคลเฉพาะที่ไม่มีทรัพย์สินหรือทรัพย์สินเป็นหลักประกัน และเพื่อประโยชน์แห่งประกาศฉบับนี้ ให้รวมถึงสินเชื่อที่เกิดจากการให้เช่าซื้อและการให้เช่าแบบลีสซิ่งในสินค้าที่ผู้ประกอบธุรกิจมิได้จำหน่ายเป็นทางการค้าปกติ ยกเว้นในสินค้าประเภทรถยนต์และรถจักรยานยนต์

ทั้งนี้ไม่รวมถึง สินเชื่อเพื่อการศึกษา สินเชื่อเพื่อการเดินทางไปทำงานในต่างประเทศ สินเชื่อเพื่อรักษาพยาบาล สินเชื่อเพื่อสวัสดิการพนักงานที่หน่วยงานต้นสังกัด ได้มีทำสัญญากับผู้ประกอบธุรกิจและสินเชื่อตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด

2.4.3 สินเชื่อเงินสด

สินเชื่อเงินสดหรือสินเชื่อเงินด่วน หรือบางแห่งเรียกว่าสินเชื่อส่วนบุคคล สินเชื่อประเภทนี้เป็นสินเชื่อที่ตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคได้ทั้งในกรณีฉุกเฉินหรือเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ส่วนตัวก็ได้ สินเชื่อเงินสดหรือสินเชื่อเงินด่วนเป็นสินเชื่อที่ไม่ต้องมีหลักทรัพย์หรือบุคคลค้ำประกัน โดยผู้ขอสินเชื่อสามารถแสดงความจำนงในการขอสินเชื่อกับผู้ให้สินเชื่อได้หลายช่องทาง เช่น ติดต่อขอสินเชื่อได้ที่สำนักงานหรือศูนย์บริการของผู้ให้สินเชื่อ หรือถ้าหากไม่สะดวกที่จะเดินทางไปสำนักงานผู้ให้บริการสินเชื่อก็สามารถส่งเอกสารทางไปรษณีย์ หรือสามารถแสดงความจำนงในการขอสินเชื่อผ่านเครือข่ายอิเล็กทรอนิกส์ของผู้ให้บริการสินเชื่อก็ได้ และหากผู้ให้สินเชื่ออนุมัติสินเชื่อแล้วก็จะทำการ โอนเงินเข้าบัญชีที่ผู้ขอสินเชื่อระบุไว้ ซึ่งขั้นตอนในการขออนุมัติสินเชื่อประเภทนี้ไม่ยุ่งยากซับซ้อนดังเช่นกับการเข้ารับบริการจากธนาคาร

2.4.3.1 รูปแบบการให้บริการสินเชื่อเงินสด

ปกติการเข้ารับบริการสินเชื่อเงินสดนั้น ผู้ขอสินเชื่อส่วนใหญ่จะเข้ารับบริการสินเชื่อเงินสดที่สำนักงานสาขาของบริษัทด้วยตนเอง แต่นอกจากนี้ผู้ประกอบการก็ได้นำเสนอรูปแบบการให้บริการสินเชื่อเพื่อสร้างความสะดวกสบายในการติดต่อขออนุมัติสินเชื่อผ่านช่องทางดังนี้

(1) การให้บริการสินเชื่อเงินสดทางเว็บไซต์ของบริษัทผู้ให้สินเชื่อมีขั้นตอนการให้บริการดังนี้

ขั้นตอนที่หนึ่ง เลือกสาขาที่สะดวกในการสมัครขอสินเชื่อ

ขั้นตอนที่สอง กรอกข้อมูลให้ครบถ้วน สมบูรณ์

ขั้นตอนที่สาม พิมพ์ใบสมัครสินเชื่อพร้อมกับหนังสือให้ความยินยอมจากเว็บไซต์

ขั้นตอนที่สี่ แนบเอกสารการสมัคร

(2) การให้บริการสินเชื่อเงินสดทางไปรษณีย์มีขั้นตอนการให้บริการดังนี้

ขั้นตอนที่หนึ่ง กรอกสัญญาเงินกู้ ที่บริษัทผู้ให้สินเชื่อจัดเตรียมไว้ให้

ขั้นตอนที่สอง แนบเอกสารประกอบการพิจารณาตามที่บริษัทผู้ให้สินเชื่อ

กำหนดไว้

ขั้นตอนที่สาม นำเอกสารข้อ 1 และข้อ 2 แนบส่งทางไปรษณีย์โดยบริการธุรกิจ
 คอรับของบริษัท

ขั้นตอนที่สี่ รอรับเงินโอนผ่านธนาคารประมาณ 2-3 วัน

ขั้นตอนที่ห้า รอรับเงินโอนเข้าบัญชีธนาคารตามบัญชีที่ให้ไว้

2.4.3.2 วิธีการรับเงินสินเชื่อที่ได้รับอนุมัติจากบริษัทผู้ให้สินเชื่อ

นอกจากผู้ขอสินเชื่อจะได้รับบริการที่สะดวกสบายในขั้นตอนการขอสินเชื่อเงิน
 สดไม่ว่าจะในรูปแบบการขอสินเชื่อทางไปรษณีย์หรือผ่านระบบออนไลน์ของบริษัทผู้ให้สินเชื่อ
 โดยที่ผู้ขอสินเชื่อไม่ต้องเดินทางไปติดต่อขอสินเชื่อยังสำนักงานสาขา เมื่อได้รับอนุมัติสินเชื่อ
 แล้ว บริษัทยังมีรูปแบบการให้บริการ โอนเงินให้กับผู้ขอสินเชื่อเลือกใช้บริการหลายวิธี โดยขึ้นอยู่กับ
 กับว่าความต้องการและความสะดวกของผู้ขอสินเชื่อ ซึ่งในปัจจุบันมีวิธีการรับเงินสินเชื่อที่ได้รับ
 การอนุมัติจากผู้ประกอบธุรกิจดังต่อไปนี้

วิธีที่หนึ่ง ฝากเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารพาณิชย์ที่ผู้ขอสินเชื่อมีอยู่ตามตามที่ระบุ
 ไว้ในคำขออนุมัติฯ

วิธีที่สอง ผู้ขอสินเชื่อมีคำสั่งในการเบิกถอนและรับเงินสินเชื่อที่ได้รับอนุมัติ
 โดยใช้บริการทางโทรศัพท์กับบริษัท

วิธีที่สาม ผู้ขอสินเชื่ออาจเบิกถอนและรับเงินสินเชื่อที่ได้รับอนุมัติจากบริษัท
 จากเครื่องฝากและถอนเงินอัตโนมัติ (ATM) โดยการใช้บัตรใดๆ ที่บริษัทเป็นผู้ออกให้ กับเลข
 รหัสประจำตัวที่บริษัทออกให้ (Personal Identification Number "PIN")

วิธีที่สี่ ผู้ขอสินเชื่ออาจมีคำสั่งเบิกถอนและรับเงินสินเชื่อที่ได้รับอนุมัติ โดยให้
 บริษัทดำเนินการ โอนเงินให้แก่บุคคลอื่น ตามที่ผู้ขอสินเชื่อร้องขอ

ด้วยรูปแบบการให้บริการสินเชื่อเงินสดที่อำนวยความสะดวกแก่ผู้บริโภคตั้งแต่
 ขั้นตอนการขอสินเชื่อที่ไม่ยุ่งยากซับซ้อน พร้อมกับระยะเวลาในการอนุมัติสินเชื่อที่รวดเร็ว และ
 วิธีการรับเงินสินเชื่อที่ได้รับอนุมัติแล้วที่หลากหลาย ซึ่งล้วนแต่เป็นการนำเสนอบริการเพื่อให้
 ผู้บริโภคเลือกได้ตามความต้องการของตนเอง